

Българската политическа емиграция на Запад и в Северна Америка

Опит за описание на същността ѝ

Д-р Иван Илиев Гарджев

В последните 50 години животът, активността, видът, желанията и броят на българската политическа емиграция, както в Западна Европа, така и в Северна Америка, беше табу за българските правителства, българските политици и историци.

Няма друга страна в света, където напълно безпричинно правителствата да са били изплашени от собствените си емигранти, успели да станат такива, или с незаконното преминаване на добре охраняваните държавни граници, или станали невъзвращеници, т.е. веднъж успели да напуснат България със законни документи, да откажат завръщането си обратно.

От 9 септември 1944 г. българските правителства живееха с кошмара, че на Запад българската емиграция се занимава изключително със създаването на бойни групи, с бойна тренировка за връщане в България и слагане по насилствен начин край на комунистическата диктатура. Очакваше се и се обявяваше, като оправдание за огромните разходи по охраняването на границите, създаване и използване на най-напреднала електронна мрежа за предотвратяване, както на бягства от страната навън, така и набези отвън в страната на диверсантски групи, отряди и чети, изпращани в България за "саботажи" от "подпалвачите" на нови войни (считай капиталистите). Дори спазването от Запад споразумение, постигнато в Ялта, Техеран и Потсдам за разделението на Европа на зони на влияние, не беше достатъчно, за да подсири спокоен сън на уп-

Д-р Иван Илиев Гарджев, политически емигрант в Северна Америка от 1968г. Основател и директор на Института по история на българската емиграция в Северна Америка "Илия Тодоров Гарджев", с филиал в гр. Гоце Делчев - България.

Статията, която помещаваме в този и следващия брой, е от подготовения за печат том втори от книгата на д-р Илия Гарджев "История на българската емиграция в Северна Америка. Поглед отвътре". Първият том на книгата излезе от печат през октомври м.г. и бързо зае 4 място сред най-търсените заглавия (в. "Сега", 2 декември 2003 г.).

равляващата комунистическа върхушка, не само в България, но и в останалите източно-европейски страни.

По нареждане на Политбюро на Българската комунистическа партия (БКП) се създаваха специални отдели към Държавна сигурност (ДС) за организиране, реорганизиране и подобрене работата против вражеската българска политическа емиграция на Запад. Това, което ние, като емигранти, почувствахме, сега го четем с подробност в разкритите архиви на Държавна сигурност, на МВР, на Министерството на външните работи и най-вече в личните си досиета, разкрити за нас. Какъв кошмар е бил животът за управляващите страната ни, страхувайки се от сенките на българската политическа емиграция.

Милиони долари са пръс-

нати безрезултатно за борба против българите в емиграция от Държавна сигурност по нареждане на Политбюро на БКП. Специална агентура от подготвени и тренирани агенти-провокатори е била изпращана по различните емигрантски лагери в Европа - Гърция, Турция, Италия, Австрия, Германия и пр. Емигрантите са били обект не само на българските органи за сигурност, но и на известната група на СМЕРШ (Смърт шпионам), създадена лично по директната заповед на Сталин още през 1941 г. Нейните дела са избиването на ръководители и активисти на емиграцията на Запад, работещи против комунистическите ръководители на комунистическите страни в Европа. Убийствата на Стефан Баудера, Николай Шадрин, сина на Трошки в Париж, българина Георги

Марков, Карел Зиска и пр., използването на екзотично оръжие - безшумни пистолети, стрелящи с отровни стъклени ампули, отровни чадъри и др. са измаисторени не за напредъка на човешкия дух, а за неговото пълно физическо елиминиране.

Защо е било необходимо създаване на специални отдели, използване на специално оръжие за борба против емигрантите на Запад, засти изключително с грижата си за осъществяване сносен живот на семействата си? Отговорът е само един! Защо политическите емигранти говорят истината и разкриват фалша на комунистическата система, опитваща се да заблуди наивниците по света. Ако българските политически емигранти си мълчаха, ако те не издаваха вестници, списания и книги за истинските причини, накарал ги с риск на живота си да бягат през

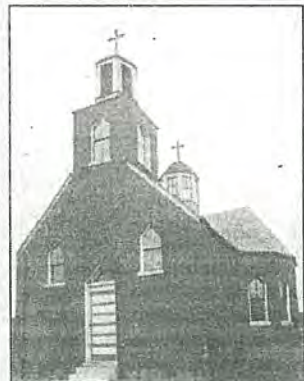
тината ще те освободи" е нещо, което смущава цялата им психика и те не се спират пред нищо, за да очернят или ликвидират първо емигрантските ръководители и емигрантските активисти на Запад. Те не вярват, че споразуменията от Ялта, Техеран, Потсдам, различните договори уж за правата на човека им гарантират дългогодишно спокойно управление в Източна Европа. Държавна сигурност бди над тях и ги пази от всякакви изненади. Но понеже съвестта им е гузна, те виждат заплаха от сенките на политическата емиграция на Запад и особено тази в Северна Америка.

Дълго шеше да продължат комунистическите режими в Източна Европа, ако Провидението не беше изпратило на помощ новата "Света Троица". Трябваше да се избере за президент на САЩ човек с куража на Ро-

Част от траурната манифестация в Бъфало. На предна линия се вижда секретарят на БНФ г-н Хр. Пулев. До него е г-н Йордан Левakov, който носи плакардата със следното съдържание: "Руснаци, вий от България!" Заг него е дописникът на в. "Свобода" г-н Т. Кобаков с плакардата: "САЩ, не се оставяйте Хрущов да ви излъже! Борете се срещу него днес, утре ще бъде вече много късно!" Третата плакарда, носена от г-н Н. Мишев, има следния текст: "Хрущов значи убиец, затвор, глад и робски труд. Отивай си в къщи - вий от България. В свободния свят няма място за теб!" Четвъртата плакарда, носена от г-н А. Безев, гласи: "Българите се борят за свобода и независимост". Снимка: личен архив на автора

Из том I на "История на българската емиграция в Северна Америка. Поглед отвътре"

Първата българска църковна община в Северна Америка е основана през 1906 г. в гр. Медисън. Тогава в района на града и в близкия Сейнт Луиз, Мисури са живеели около 6500 емигранти от цяла България.

Първата българска черква в Америка е "Света Троица" в гр. Медисън, щата Илинойс. Тя е построена до покрива и изостабена, поради финансови затруднения през 1907 г. Втората българска черква е "Св. св. Кирил и Методий". Тя е построена с помощта на йеромонах Теофилакт и свещеник Христо Карабашев в град Гранит Сити, Илинойс през 1909г. На снимката вляво: Храмът в Гранит Сити, Илинойс. Вдясно: Петата българска православна черква "Св. св. Кирил и Методий" в Торонто, Канада построена през 1910 г.

телените мрежи, минните полета, електронната система за охранение на Родината им, тях нямаше да ги безпокоят на Запад. Но когато те говорят истината пред хората, когато те пишат по западните вестници за преживяното от тях и от близките им, когато те публично протестират пред българските посолства, когато те участват в организирани политически демонстрации против комунистическите правителства, тях вече ги считат за ...врагове на народа, за изменници на Родината, за потенциални политически врагове, застрашавайки положението на политическата върхушка в България. Комунистите се страхуват от истината, както се страхува дяволът от тамяна. Казаното в Библията... "Опознай истината и ис-

надд Рейгън, трябваше да се избере за папа в Рим човек с безстрашното на поляка Карол Войтила, трябваше да стане председател на работническия съюз "Солидарност" в Полша Лех Валенса. Тази "Света Троица" направи това, което стотиците атомни бомби, складирани за война, не можаха да направят. Неумението на Горбачов да обуздае духа на свободата от отворената бутлика, безстрашието на Борис Елцин попречи на комунистическите сили. "С кръв сме взели властта, с кръв ще я дадем" ... Това се оказа вярно само в Румъния, но за щастие на всички нина както е било заплапувано от "Светата Троица", която винаги трябва да споменаваме в молитвите си.

(Продължава в брой 9)

Българската политическа емиграция на Запад и в Северна Америка

Опит за описание на същността ѝ

В началото на статията (бр.8) д-р Иван Гаджев посочва неоснователния страх на българската комунистическа върхушка от политическите емигранти на Запад, репресии срещу близките им в България, неспирните усилия на комунистическата агентура не само да дезинформира и всячески да изолира емигрантите от политическия живот в Родната, но дори и да убие най-изявеният от тях, както това става с писателя Георги Марков в Лондон. Д-р Иван Гаджев подчертава заслугата на новата "Света Троица" - президента на САЩ Роналд Рейгън, папа Йоан Павел Втори (Карол Войтила) и председателя на полския работнически съюз "Солidarност" Лех Валенса за краха на комунистическите режими в Европа.

В тази част на статията д-р Иван Гаджев изтъква някои особености на българския посткомунистически преход, по-точно липсата на истинска декомунизация в страната, както и продължаващата недалновидна политика на всички български правителства през последните 14 години към златния, все още неизползван заляж на България - българската емиграция.

Д-р Иван Илиев Гаджев

(Продължава от брой 8)

Ние, обикновените емигранти, спяхме пред телевизорите, които без спиране ни даваха информация и филми за демонстрациите в източноевропейските страни, падането на Берлинската стена, падането на статуете на Сталин, Ленин, Георги Димитров. Премахването на петолъчката от партийния дом, ошарения с лозунги мавзолей и просто не вярвахме, че доживяваме да видим края на престъпната система, която беше запланувана да е с продължителността на турското робство.

Само комунистите по върха на управлението на комунистическите страни и агентурата на Държавна сигурност са знаели за идващия неотменим горчив край. Затова те успяха в кратки срокове да изпръзнят държавните парични хранилища и да прехвърлят милиарди долари на сигурни места на Запад, които после им помогнаха да създадат мултигрупи, бизнеси, да отварят банки за сметка на оголелия и огладнял български народ. Те успяха в кратко време да подготвят и тренират своята агентура, която видяхме по първите митинги, на които имаше всякакви хора, но нямаше проверените български политически емигранти. Имаше и агентура като Джордж и Румен, и

закони, които забраняват на политическата емиграция да участва в политическия живот в България като ръководители на страната. Плюс се против цар Симеон, понеже и той е от групата на политическата българска емиграция.

Затова сега, като ни питат на Запад: "Колко са българските емигранти извън България?" ние нямаме сигурен отговор. "Колко са политическите емигранти в Северна Америка?" Положението е също. Защо е станало така? Защото против българската емиграция работеха не само трудните условия и живот. Ние трябваше в чужбина да започнем от нулата. Против нас беше цялото противонародно управление на България. Против нас бяха прашни агенти-провокатори, специалисти по дезинформация, за да ни накарат да не вярва-

Цанко и пр. и пр. Но ги нямаше истинските политически емигранти, на които не се даде достъп до микрофоните. Желю, Вагенштайн, Блага и

Писателят Георги Марков, наричан "българският Александър Солженицин", убит в Лондон на 7 септември 1978 г., заради критиките срещу комунистическия режим в България. Някои изследователи на убийството твърдят, че датата е избрана нарочно, тъй като е рожденият ден на тогавашния български комунистически лидер Тодор Живков. Марков умира, след като "случайно" е прободен с ча-

дър, при което в тялото му е инжектирана особено силната отрова рицин. Дори и 25 години по-късно тайните на тази акция, станала известна в цял свят като "българска чадър", остават неразкрити. Генерал Владимир Тодоров отрича, че е унищожил стотици томове по делото на писателя, разработвано от Държавна сигурност, но остават съмненията, че няма политическа воля истината за убийството да бъде разкрита докрай.

пр. дърпаха настрана и Илия Минев, понеже той не фигурираше в одобрената от "предшните" листа да говори и организира хората.

Затова, въпреки всичко, се попречи да се разтворят досиетата на хората, стоящи по столовете на Народното събрание. Никога няма да ги разкрият, само отделни имена ... Сокола, Графа и пр., се изпускат тук и там, но досиетата никой закон не може да разкрие, понеже агентурата прави все още законите в България. Тази агентура прави и

ме в нищо, идващо от България?! Заплашваха ни с писма, открито и закрито. Опитвах се да въздействам над нас чрез преследване на родителите и близките ни. Караха ни да се страхуваме и да не оставяме архиви с ценна информация, опитвах се да ни пречат по всякакъв начин. От друга страна и ние се опитвахме, колкото ни позволявах силите, да разобличаваме комунистическата управа в България. Политически ние се срамувахме да се отъждествяваме с България, Родната, която обичахме, но любовта от която не чувствахме. Сега, 14 години след падането на комунизма, все още се гледаме под вежди. Няма е топлината и любовта, идваща след освобождението ни от комунизма, понеже все още в България не е имало процес на ДЕКОМУНИЗАЦИЯ. Това е процес не да се преследват с оръжие бившите комунисти, които би трябвало групово да се откарат по Белене, Кучиян и Ловеч, за да вкусат плода на това, което те са създали.

Декомунизация за мене е процес за пълното разкриване на същинския образ на предшната система. С прокарването на закон, както ста-

на с нацистите - пълна забрана за участието им в политическия живот на България. Конфискация на незаконно придобитите им къщи, вили, автомобили и банкови сметки. За участие в преки убийства - съд и търсене на отговорност. Декомунизацията трябва да бъде аналогичен процес като този на ДЕНАЦИЗАЦИЯ. Това, което се направи против нацизма в Германия, да се направи против комунизма в източноевропейските страни. Само с пълната политическа изолация, наложена над нацистите и над комунистите, ще се гарантира тяхното разобличение и ще се избегне възможност за ново надигане на аrogантните им глави.

Казват - българите в странно надминават 6 милиона души. Как може да се докаже това? Трудно ще бъде, след като българските правителства преди, както по настоящем, нямат никаква стратегия за приобщаването на емиграцията ни към България. На емигрантите се казва: "Дайте ни пари, акъл не ни давайте". Тези, които казват това и тези, които го мислят, са толкова откъснати от живота, че не разбират, че ако те "имаха акъл, нямаше да имат нужда от пари".

Без опита на емиграцията от живота на Запад, без създадените връзки в страните, където са живели много десетилетия, без организирано политическо лоби, българите ще си останат последната буква в азбуката и последните на листа, с който се справят западните политици, преди да решат на коя държава и доколко би могло да се помогне. Както преди, така и по настоящем, нашите новоизлюпени политици са повече загрижени за командировките, за подкупите и нечестни сделки, с които за няколко години забогатяват и го демонстрират със скъпи огромни къщи, вили, банкови сметки и пр. За тях все още е в сила определението, че когато един политик има заплащане 400 лева месечно, а в действителност харчи по 1400 лева, изводът е, че той краде. И това става за сметка на онези наши родители, които са останали да прекарват студената зима с по 50 лв. месечна пенсия, както е пенсията и на моята вече 100-годишна майка.

Българските правителства са слепи и глухи или направо глупави, за да не забележат грижите на Израел към евреите навсякъде по света. Грижите на гръцката държава към гръцките емигранти, изразена в подпомагане на гръцки училища за младите в Америка, летни лагери за младите през лятната училищна ваканция. Десетки гръцки вестници, списвани на гръцки език в Америка, са противоположността на факта, че за цялата бъл-

Д-р Иван Илиев Гаджев, политически емигрант в Северна Америка от 1968г. Основател и директор на Института по история на българската емиграция в Северна Америка "Илия Тодоров Гаджев", с филиал в гр. Гоце Делчев - България

гарска емиграция в Северна Америка има само един български вестник - Недельник". Постоянните политически кризи в черковния живот, както в емиграция, така и в самата България, е нещо недопустимо, но реалност, отблъскваща младата емиграция даже от мисълта да посещава България.

Фактът, че бившият "Славянски комитет" се дискредитира и ограби емиграцията с грандиозните планове за строеж на "Родна стряха" в София, назначаване на ръководители на тази организация за работа с емиграцията, като хора от вида на Павел Матев, по-късно преименуването в Комитет за българите в чужбина, звучащо като Комитет за Държавна сигурност с председател Гиньо Ганев, най-мраченият след Павел Матев човек. Последната промяна в името - Държавна агенция за българите в чужбина. Държавна агенция без бюджет, без план как да приобщи лъганата, преследваната, оплованата българска емиграция в името на истинската България.

Милиони долари се влагат в съмнителни сделки. Прокосват се с лекомислие, както от предшните, така и от настоящите ръководители на България. Те не могат да проумеят, че българската емиграция, независимо от пълната ѝ политическа непривлекателност за много политици, е златният, неизползван досега заляж на България. Златният заляж, покриван с праха на времето и недоверието на българските политици. За да може този заляж да се използва и да се разработи, първо ще трябва да се построят двупосочни пътища към него. Иначе този голям златен заляж ще си остане за още много години неизползван физически, финансово, политически и психически за България.

Има много да се работи за това, за което само много се говори, ако наистина имаме една и съща Родина с името България.

Из том I на "История на българската емиграция в Северна Америка. Поглед отвътре"

Членки на първото българско женско дружество в САЩ "България в Америка", лялото на 1917 г.